

20. YILINDA TÜRKİYE'DE ÖZELLEŞTİRME GERÇEĞİ SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB tarafından sekreteryalığı yürütülen ve TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, TTB, KİGEM tarafından düzenlenen "20. Yılında Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği" Sempozyumu 26-27 Mayıs 2005 tarihlerinde Ankara'da Ekin Sanat Merkezinde gerçekleştirildi.

Sempozyumun açılış konuşmaları sırasıyla TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, KESK Başkanı İsmail Hakkı Tombul ve Türk-İş Başkanı Salih Kılıç tarafından yapıldı.

TMMOB'nin önerisi üzerine, ilki Ocak 2005 tarihinde olmak üzere TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, TTB ve KİGEM ile birlikte yapılan bir dizi toplantıda, özelleştirmeye karşı verilecek mücadelenin emek örgütleriyle birlikte olması gerektiği kararlaştırılmış, emek örgütleriyle özelleştirmelere karşı ortak tepki veren bir yapının oluşturulmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Ortak mücadele sürecinin ilk somut adımı bu sempozyumda atılmıştır. Sempozyumun hedefi sempozyum bildirgesinde de belirtildiği üzere, özelleştirme karşıtı bir çalışma anlayışının oluşturulması ve "yaşatılan yıkım"ın "birlikte" geri püskürtülmesi olarak belirlenmiştir.

İki gün süren etkinliğin ilk gününde iki oturum gerçekleştirilmiştir. DİSK'ten Çetin UYGUR'un başkanlığını yaptığı ilk oturumda "Küreselleşmenin Önemli Aracı: Özelleştirme" başlığında Prof. Dr. İshaye ÜŞÜR, Prof. Dr. İzzettin ÖNDER ve Prof. Dr. Mümtaz SOYSAL sunumlar yapmıştır. TÜRK-İŞ'ten Pevrul KAVRAK'ın başkanlığını yaptığı ikinci oturumda "20. Yılda Özelleştirmenin Bilançosu" başlığında enerji, telekomünikasyon, kimya-petro, kimya, metalurji, tekelleşme, tarım, ormancılık, madencilik, arazi ve kıyıları, kağıt ve tekstil sektör raporlarının sunumları yapılmıştır. Bu oturumda Oda Saymanımız Ahmet ENİŞ TMMOB adına "Telekomünikasyon Sektör Raporu"nu sunmuştur. Ayrıca TTB'den Dr. Tufan KAAAN'ın yönettiği oturumda da eğitim, GATS, sağlık, sosyal güvenlik ve yerel yönetim alanlarına yönelik sunumlar gerçekleştirilmiştir. Etkinliğin ikinci gününde "20. Yılında Özelleştirmelerin Sorgulanması"

başlığında KESK'ten Köksal AYDIN'ın başkanlığını yaptığı bir oturum gerçekleştirilmiştir. Oturumda Doç. Dr. Fikret BAŞKAYA, Doç. Dr. A. Haşim KÖSE, Dr. Sonay BAYRAMOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Yüksel AKKAYA, Doç. Dr. Aziz KONUKMAN ve Prof. Dr. Türkel MİNİBAŞ bildirilerini sunmuşlardır.

Sempozyumun Forum bölümünde katılımcıları selamlayarak ve etkinliği düzenleyenlere teşekkür ederek konuşmasına başlayan OYK Başkan Vekili S. Melih Şahin, Odamızın özelleştirme konusundaki bakış açısını kısaca anlattı. Şahin, "Konumuzla bağlantılı süreci Türkiye açısından 24 Ocak 1980 kararları ile başlatmak mümkündür. 12 Eylül askeri darbesiyle birlikte 1983 yılından sonra gündeme gelen özelleştirme programı için gerekli hukuksal yapı, düşe kalka ilerleyen onlarca düzenleme ile oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu süreçteki ilk hukuksal düzenleme, 29.02.1984 tarihinde çıkarılan 2983 sayılı yasa ile yapılmış, 1984 yılından günümüze özelleştirme konusunda birçok yasa ve Kanun Hükmünde Kararname (KHK) çıkarılmıştır. 24.11.1994 tarih ve 4046 sayılı "Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile önemli bir düzenleme yapılmıştır. Bugünkü özelleştirmeler, üzerinde birçok değişiklik ve ek yapılan adı geçen yasa ve Anayasa'nın ("devletleştirme ve özelleştirme" şeklinde) değiştirilmiş 47. maddesi üzerinden yapılmaktadır.

Böylece Cumhuriyetten bugüne kadar ülke ekonomisine çok önemli katkıları olan kamu kurum ve kuruluşları ile KİT'ler, birer birer yerli ve yabancı tekellere açılmıştır. Siyasal iktidarların madencilikten enerjiye, iletişime ulaşım, eğitime sağlığa, yerel yönetimlerden hizmet sektörüne dek birçok alanın talan edilmesi yönünde uluslararası tekellerin ve temsilcilerinin isteklerine cevap verilmeye çalışıldığı bu süreçte sanayileşmeden, dolayısıyla bağımsızlıktan bir kez daha vazgeçilmiştir" dedi.

Konuşmasının devamında "Küreselleşme süreçleri eşliğinde ve bizatihi yabancı sermayeye de açılan

uygulamalarla birlikte düşünüldüğünde, özelleştirme, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde ekonomiyi ulusallıktan, ulusal nitelik ve çıkarlardan arındırma ile eşanlı bir uygulama olmaktadır.

Özelleştirme, devlete ait kamusal, nihai anlamıyla ise toplumsal mülkiyete ilişkin varlık ve hizmetlerin özel şahıslara satışını, bir mal veya hizmetin üretim veya dağıtımını için imtiyaz verilmesini, mal/hizmet üretim veya dağıtımının kuralılaştırılmasını ve nihayet kuralları belirleme ve uygulama yetkilerinin özerk düzenleyici kurul, kurum ve kuruluşlara devri gibi geniş bir alanı kapsamakta ve farklı uygulamaları bulunabilmektedir" dedi.

Ülkemizdeki özelleştirme uygulamalarına da değinen Şahin;

"Ülkemizde özelleştirme sürecini genel hatlarıyla iki evreye ayırmak olanaklıdır. İlki 1980'lerden bugünlere kadarki, ikincisi ise stratejik sektörlerle yönelinen bugünkü evredir. Ekonominin 1980 sonrası yeniden yapılandırılması sürecinde madencilik ve enerjide toplam üretimin büyük bir kesimini, imalat sanayiinde ise sınai katma değerin yaklaşık % 30'unu üreten bir KİT sistemi mevcuttu. Bugün ise imalat sanayii üretiminin yaklaşık 1/3'ü yabancı sermayenin denetimindeki kuruluşlarca gerçekleştiriliyor. 1980'li yıllardaki özelleştirme satışları bu açıdan bir yekün oluşturmayıp, 0.3 milyar dolar çevresinde kalmıştır. Bu yılların egemen söylemi, "etkinlik amacı ile özelleştirme" idi.

1990'lı yıllar ise oldukça etkin ve yoğun ideolojik koşullama kampanyaları eşliğinde geçti. Önce

"Etkinlik amacı ile özelleştirme", sonra "özelleştirme artı yeniden yapılandırma" söylemi ve nihayet "kamu açıklarını kapatma amaçlı özelleştirme" demagojisi devreye sokuldu. Medyanın aktif desteğiyle koşullama kampanyaları öylesine etkin oldu ki, konu hakkında hiçbir fikri olmayan sokaktaki insanlar da "devletin hantallığından", "KİT'lerin özelleştirilmesinin yararları"ndan söz eder oldular.

Bu arada 1990'ların ortasından özellikle de 2000'lerden itibaren, özelleştirme programına uygun olarak KİT'lerin nihai tasfiyesi amacıyla; teknik ve fiziksel yıpranmanın net varlık yapılarını aşındırarak çöktüğü girişimlerin sembolik fiyatlarla satılması; bazı KİT'lerin en üretken kesim veya varlıklarının satışı, geri kalan kesimlerinin ise çürümeye terk edilmesi vb. yollara başvurulduğu bilinmektedir. Aynı şekilde işletmelerin kötürüm kılınması, yabancı sermaye kuruluşlarıyla rekabette yabancı sermaye lehine ince oyunlar ve kuralılaştırma politikalarıyla toplum nezdinde bazı KİT'lerin gözden düşürülmesi yollarına da başvurulduğunu belirtmeliyiz" dedi.

"Bu sonuçların, "ekonomik rasyonalite" adına bile tam bir fiyasko olduğunu ifade etmeliyiz" diyen Şahin devamında "sonuçta küreselleşme süreci ve izdüşümü olan politikalarla kamu yönetimi, kamu işletmeciliği ve üretici KİT modeli büyük ölçüde tahrip edilmekte ve bugünkü koşullarda yeniden yapılandırma güçleştirilmektedir.

Özelleştirmenin yeni evresinin, stratejik sektörlerle yönelim olduğunu daha önce belirtmiştik. Ancak, örneğin enerji ve telekomünikasyon alanındaki

özelleştirmelerin yalnızca kârlılık açısından değil, çevre ülke ekonomilerindeki mal ve bilgi üretiminin temel girdilerini kontrol etme açısından da önem taşıdığı; dolayısıyla uluslararası eklemlenmeyi yaşayan yerli sermaye olsun doğrudan yabancı sermaye dolayımıyla olsun Türkiye üzerinden çevre ülkelerin ekonomik-politik bağımlılıklarını artırıcı bir fonksiyon üstlenileceği açıktır" dedi.

Türkiye'nin neo liberal uygulamalar dışında seçenек üretme ile yüz yüze kaldığı günümüzde, düzenlenen sempozyumun bu açıdan büyük önem taşıdığını belirten Şahin, Makina Mühendisleri Odası olarak, "Küreselleşme süreçlerinin nedensellik ve sonuçlarına dikkat çekmenin, Türkiye'nin dışa bağımlılığına son verilmesinin, Ekonomik ve sosyal tahribatlara yol açan özelleştirmelere son verilmesinin, Kamu eliyle yaratılan ve toplumsal değerlerimiz olan KİT'lerin birer mevzi olarak savunulmasının, Ulusal bağımsızlık, planlama ve ulusal ekonomi paydalarının geliştirilmesinin, Sanayileşme, demokratikleşme ve başka bir Türkiye'nin mümkün olduğuna dikkat çekmek istiyoruz" dedi.

Şahin konuşmasını, "20. Yılında Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumu'nun toplumsal duyarlılık geliştirmede önemli bir katkı oluşturduğu inancıyla, hepimizi Oda Yönetim Kurulu ve şahsım adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum" diyerek sonlandırdı.

SONUÇ BİLDİRGESİ

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Kamu İşletmeciliğini Geliştirme Merkezi Vakfı (KİGEM) olarak, 26-27 Mayıs 2005 tarihlerinde Ankara'da birlikte gerçekleştirdiğimiz ve emek örgütlerinin üyeleri, bilim insanları ve basın emekçilerinin hazırladıkları 9 adet çağrılı bildiriye, 16 adet sektör raporunu ve duyarlı her yurttaşın söz verilen forumu içeren "20. Yılında Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği" konulu Sempozyum sonunda, aşağıdaki düşüncelerimizi kamuoyu ile paylaşıyoruz:

"Özelleştirme" küresel kapitalizmin, ürettiği krizini aşmak amacıyla, özellikle 1980'li yıllardan sonra mal, hizmet ve sermayenin küresel ölçekte sınırsız dolaşımını sağlamak için "liberal reformlar" adı altında "Dünya" ölçeğinde dayattığı, ekonomik, toplumsal, siyasal ve ideolojik boyutları olan küresel politika araçlarından birisidir.

Dar anlamda, "devletin iktisadi faaliyetlerini gerçekleştiren kamu iktisadi teşebbüslerinin yani KİT'lerin mülkiyetinin özel sektöre devredilmesi geniş anlamda, "devletin iktisadi faaliyetlerinin azaltılması ya da bu fonksiyonunun tümüyle serbest piyasa koşullarına devredilmesi"ni içeren "özelleştirme"lerin Ülkemizde yasal altyapısının oluşturulmasına 1983 yılı sonrasında başlanmış, 1984'te 2983 sayılı Yasa, 1986'da 3291 sayılı Yasa, 1990-94 arası bir dizi KHK, 1994'te de eksikliklerin giderilmesi amacıyla 4046 sayılı Özelleştirme Yasası çıkarılmış; özelleştirmelerin uygulama alanının ve önceliklerinin belirlenmesi için ise, Dünya Bankası istemiyle 1985 yılında "Özelleştirme Ana Planı" hazırlanmıştır.

Özelleştirme çalışmaları, 1984 yılında kamuya ait yarım kalmış tesislerin tamamlanması veya yerine yeni bir tesis kurulması amacı ile özel sektöre devir uygulamaları ile başlamış; 1986 yılından itibaren hız kazanan program çerçevesinde, günümüze kadar 183 kuruluşta halka arz, varlık satış, devir işlemi ve blok satış yöntemleri ile yapılan özelleştirmeler sonucunda 171 kuruluşta hiç kamu payı kalmamıştır. Kısmen özelleştirme gerçekleştirilen diğer 12 kuruluşta ise halen kamu payı bulunmaktadır.

Bu süreçte; doğal tekeller alanlarında kamu işletmeleri parçalanarak, kamuya ait çimento sanayi, süt sanayi, et sanayi, yem sanayi, dokuma sanayi, orman ürünleri sanayi, gemi sanayi, gübre sanayi, enerji santralleri, kimya ve petrokimya tesisleri, maden işletmeleri, demir çelik işletmeleri, kağıt fabrikaları, telekomünikasyon hizmetleri, ulaşım hizmetleri ve bankacılık sektörü özelleştirilerek, alan yabancı tekelere bırakılmış, ülkemiz daha da fazla dışa bağımlı duruma sokulmuştur.

1990'lı yıllardan itibaren, KİT'lerin dışında, Dünya Ticaret Örgütü kararları ve GATS hükümleriyle

bağlantılı olarak eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve altyapı hizmetleri de özelleştirme saldırısına uğramaya başlamıştır.

Emek ve demokrasi güçlerinin istemleri doğrultusunda değil, küresel sermayenin egemenliğinin bir aracı olarak gündeme getirilen "yerelleşme" politikaları ile, su, toprak, orman, kıyılar ve madenler gibi doğal kaynaklar tüm yurttaşların yararlanacağı varlıklar olmaktan çıkarılmakta, alınıp satılabilir "mal" konumuna dönüştürülmektedir.

Ortaya çıkan sonuç; işsizliğin artması, eşitsizliğin derinleşmesi, sosyal ve ekonomik dokunun zarar görmesi, göçlerin yaşanması, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik ve altyapı gibi temel yurttaşlık haklarının piyasalaştırılması, kamu hizmetlerinden yoksun kalma olmaktadır. Kamu yönetiminin tüm sektörlerde kırıldığı veya tarım sektöründe olduğu gibi dağıtıldığı, kamu adına karar alma ve uygulama düzeneklerinin "yönetişim" modeliyle küresel sermayenin örgütlerine devredilmeye çalışıldığı süreçte, "katılımcılık", sermayenin kurduğu "sivil toplum örgütleri"ni içermektedir.

Ülkeyi "pazar", Devleti "tüccar", Yurttaşı "müşteri" konumuna getirmeyi amaçlayan ve ironik bir biçimde "AB'ye uyum" adı altında son dönemde "Kamu Yönetimi Reformu" ve "Yerel Yönetimler Reformu" paketleri içine sıkıştırılmış yasal ve kurumsal düzenlemeler ile, küresel eklemlenmenin altyapısı tamamlanmaya çalışılmaktadır.

Ulusal kaynakları iç ve dış sermaye kesimlerine transfer eden borçlanma sisteminin doğal sonucu olarak borç sarmalı içine sıkıştırılmış ve üretimden koparılmış bir ekonomik sistemi kabul etmeye zorlanan insanlarımızın yaşam alanlarını doğrudan etkileyen bu süreç, "küreselleşmenin sorgulanması" bir yana, neyin ne kadar özelleştirildiği" ve "özelleştirmenin ulusal ekonomiye ve topluma ne getirdiği" boyutlarında da yeterince sorgulanmamaktadır.

"İdeolojiler öldü" savıyla "küresel kapitalist ideoloji"nin tek doğru olarak dayatıldığı yirmi yılı aşkın sürede, dünyada ve ülkemizde neo liberal saldırılara karşı emekten yana güçlerin tepkileri, 2005 yılında yaşanan SEKA ve Seydişehir direnişleri

dışında, ya sektörel bazda kalmakta, ya da yeterince etkili olamamaktadır.

Özelleştirmenin felsefesini "devletin üretimden çekilerek" asli görevi olan alanlara yoğunluk vermesi olarak değerlendirenler, bu aldatmaca ile toplumun bazı kesimlerini ikna edebilmişlerdir. Özelleştirmeye karşı tepkilerini ortaya koyan sendika ve meslek odaları gibi kuruluşların toplumun ikna edilmiş kesimlerini yeteri kadar yanlarına çekememesinin başlıca nedeni ise, özelleştirmeye destek veren bazı medya grupları olmuştur.

Özelleştirmelere karşı verilecek mücadelenin yalnızca çalışan kesimin sorunu olmadığını ve sonuçların toplumun tümünü etkilediğini bilen ve bu nedenle mücadelenin birlikte olması gerektiğine inanan TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve KİGEM olarak; bağımsız, demokratik, kalkınmış ve onurlu bir ülkede birlikte yaşamak için şunları söylüyoruz:

- Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası eksenli yıkım politikalarının geriletilmesine yönelik çabalar yoğunlaştırılacaktır.

- Özelleştirme politikaları ile ülkemize ve yurttaşlarımıza yaşatılan yıkım birlikte geri püskürtülecektir.

- Küresel yıkımın altyapısını hazırlayan yasal düzenlemeler karşısında etkin bir karşı duruş birlikte gerçekleştirilecektir.

- Yapılmaya çalışılan özelleştirmelerin hızının kesilmesini sağlayan hukuk mücadelemiz kesintisiz sürecektir.

- Üretim, yatırım, verimlilik ve teknolojik gelişmeye dayalı planlamaları içeren Ulusal Kalkınma Planlarının yürürlüğe konması için ortak mücadele verilecektir.

- Üreten, büyüyen, paylaşan bir ekonomik sistem için birlikte mücadele edilecektir.

- Ulusal varlıkların ve sosyal kazanımların geliştirilmesi için ortak tepki birlikte örgütlenecektir.

TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, TMMOB, TTB, KİGEM

**BU BİR SUÇ DUYURUSUDUR (!)
KAÇAK YABANCI MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCISI ÇALIŞTIRANLAR
VE ÇALIŞTIRDIKLARINI "İHBAR" EDENLER HAKKINDA NE YAPILIYOR?
NE YAPILMALIDIR?**

Basına ve Kamuoyuna

18 Mayıs 2005

TMMOB tarafından yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının Türkiye'de çalışma izinleri ile ilgili olarak basında çıkan haberler ve köşe yazıları üzerine 18 Mayıs 2005 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının ülkemizde çalışma izinleri ile ilgili olarak basında çıkan bazı haberler ve köşe yazıları üzerine, 26 Şubat 2005 tarihinde yaptığımız "Yabancı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Çalışma İzinleri Konusunda Yapılan Tartışmalar Hukuksal ve Bilimsel Temelden Yoksun Olmamalıdır" başlıklı Basın Açıklamamızı şöyle bitirmiştik: "TMMOB; süreci yalnızca kendi çıkarları açısından değerlendiren yerli ve yabancı sermaye kesimlerinin "idari engel" adı altında yaptıkları gerçek dışı beyanlarla kamuoyu oluşturma çabalarına fırsat vermeyecektir. Örgütümüz, meslek alanlarımız ve meslektaşlarımız lehine düzenlemelerin yapılması konusunda kamuoyunu sürekli doğru bilgilendirecek ve kararlı tutumunu sürdürmeye devam edecektir."

Sabah Gazetesi'nin ana sayfasında, 1 Mayıs 2005 tarihinde, "Kendimi İhbar Ediyorum" manşetli haber ile karşılaşanlar, Mitsui yöneticisinin 2. Yatırım Danışma Konseyi toplantısında Başbakan'a "Kendimizi ihbar ediyoruz. Yöneticilerimiz izinsiz, kaçak olarak çalışıyor" dediğini okuyorlar. Bu çıkış karşısında şaşırarak Başbakan'ın özel olarak not aldığını "Başbakan Erdoğan, yatırımcı oturma odasının ilk bölümündeki konuşmaları dinledikten sonra öğleden sonra sonuç bildirgesi ve ev ödevi listesinin yazıldığı oturumda devreye girdi" yabancı çalışma izinlerine ilişkin engellerin kaldırılması taahhüdünü bizzat kendisi metne dahil ettirdi." şeklinde belirten habere göre; yabancı yatırımcıların ülkelerinden getirdikleri uzman personele çalışma izni alma konusunda en büyük zorluk mühendisler için yaşanmakta, bu konuda Çalışma Bakanlığı'nın izni yetmemekte, TMMOB üyelik, YÖK ise üniversite denkliği aramaktadır. Haberle kamuoyuna verilmek istenen mesaj açıktır: TMMOB ile YÖK, yabancı yatırımlar ve yatırımcılar önünde bir "idari engel"dir. O halde, "engel" aşılmalıdır !.

TMMOB olarak, "kamuoyunu sürekli doğru bilgilendirme" adına, 26 Şubat 2005 tarihinde söylediklerimizi yineliyor ve diyoruz ki;

TMMOB ile YÖK'ün yabancılara çalışma izni konusunda yatırımcıların önünde engel olduğu savı doğru değildir. Üstelik, bu konudaki uygulamalar AB, ABD ve diğer ülkelerinden çok daha kolaydır.

Ancak, doğru olanlar, yatırımın önünde engel olmayanlardır. Şöyle ki;

Evet, doğrudur. 1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile 1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'na göre; Türkiye'de mesleklerini icra etmek isteyen ister Türk ister yabancı mühendis, mimar ve şehir plancıları, ilgili Meslek Odası'na üye olmak zorundadır.

Evet, doğrudur. 3458 ve 6235 sayılı Yasalardaki koşullar, yalnızca yabancılar için getirilmiş koşullar değildir. Bu koşullar, yabancı bir ülkedeki okuldan mezun olan Türk vatandaşları için de geçerlidir.

Evet doğrudur. Üye olmanın anlamı; mesleğini icra ederken uymakla yükümlü olunan kuralların varlığı ve bunların denetimidir. Bu nedenle, yabancı bir meslek mensubu Türkiye'de mesleğini icra ederken, TMMOB ve Odaları tarafından konulmuş kurallara uymak zorundadır. Diğer meslek kuruluşlarında olduğu gibi.

Evet, doğrudur. Mesleki unvanların kullanılması ve mesleki faaliyetlerin icrasının bir takım koşullara bağlanması, yalnızca ülkemizde yapılan bir uygulama değildir. Bütün gelişmiş ülkelerde, herhangi bir ülkede, lisans eğitimi almak yeter koşul olarak görülmemektedir. Alınmış eğitimin denkliği de, mesleğin icra edileceği ülke için belgelenmek zorundadır. Yani, her ülkenin iç hukukunda mesleki hizmetlerin sunumunda bir çok kısıt konulmuştur.

Evet doğrudur. Yabancıların ülkemizde çalışma koşulları, 2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile düzenlenmiştir. Yasanın genel gerekçesinde; "Türkiye'nin bulunduğu coğrafyada yaşanan hızlı kanunî ve ekonomik gelişmeler sonucunda Türkiye'ye yönelik yabancı göçü, ülkemizde kayıt dışı yabancı istihdamında çok büyük artışlar yaşanmasına neden olmuştur. Mevzuat yapımız kayıt dışı yabancı istihdamının artmasında ve bu durum ile etkin mücadele verilmesinde olumsuz yönde etkili olmuştur." denilirken; 6235 sayılı Yasada değişiklik yapan madde gerekçeleri, "çalışma izni verme yetkisini ilgili bakanlık ve kuruluşların görüşleri alınmak kaydıyla tek merkezde toplamak" şeklindedir. Yani, TMMOB, görüş alınması "zorunlu" kuruluşlardan birisidir ve bazılarının söylediği gibi "idari engel" değildir.

Evet doğrudur. 4817 sayılı Yasa hakkında dönemin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'nın TBMM'de söylediği gibi, "yasanın temel amaçlarından biri her şeyden önce kendi vatandaşlarımızın öncelikle istihdam edilmesi, ihtisas gerektiren işlerde aynı işi yapmak üzere aynı niteliği haiz ülkemiz işgücünden karşılanamayacak bir talep bulunması halinde yabancı istihdamının doğal olarak söz konusu olacağı"dır.

Evet, doğrudur. 4817 sayılı Yasa hakkında 24.1.2003 tarihli TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu'nda; "tasarı hazırlanırken öncelikle ulusal mevzuatımızdaki hükümler ile ülkemizin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerdeki hükümlerin dikkate alındığı ve yabancı istihdamının yasal çerçevede olmasının gerek ülkemizin menfaatleri, gerekse yabancı çalışanlar için büyük önem arz ettiği, tasarının Avrupa Birliği Türkiye Ortaklık Hukuku ve karşılıklılık esası temel alınarak hazırlandığı ve paralel düzenlemeler yapıldığı" belirtmektedir. Yani, bu uygulama, yalnızca ülkemize özgü bir uygulama değildir.

Evet, doğrudur. 1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na göre, yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınmış ön lisans, lisans ve lisans üstü diplomaların denkliği YÖK tarafından tespit edilmek zorundadır. Bu uygulama, 2547 sayılı Yasa öncesi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktaydı; tıpkı ilk ve ortaöğretim kurumlarının denklik işlemlerinin halen Milli Eğitim Bakanlığı Talim

ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yürütüldüğü gibi. Yani, konu, yalnızca yüksek öğretime özgü değildir.

Evet, doğrudur. Küresel ve bölgesel ölçekte ulus aşırı tekeli sermayenin çıkarlarını savunan örgütlerin belirlediği anlaşmalara imza atmak, özellikle mesleki hizmetlerin serbest dolaşımı açısından eşitsiz ve haksız rekabetin olduğu bir ortamı yaratmakta ve bu durum ulusal ve toplumsal çıkarlara aykırılık oluşturmaktadır.

Evet, doğrudur. Merkezi İdare, yapacağı tüm düzenlemelerde kamu yararını gözetmek durumundadır. Bu nedenle, kalitesiz hizmetin kontrolsüz sunumuna olanak tanıyan ve kendi vatandaşları aleyhine haksız rekabetin önünü açan düzenlemelerden, üstlendiği görev nedeniyle kaçınılmazdır.

Evet, doğrudur. Yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma izinleri konusunda yapılan tartışmalar hukuksal ve bilimsel temelden yoksun olmamalıdır.

Olmamalıdır, çünkü;

Yüksek öğretim kurumlarına ait diploma ve belgelerin denkliklerinin verildiği YÖK'ün web sitesine giren herkes; ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Kanada dahil, "Diplomanın Tanınması İle İlgili Yurtdışındaki Ulusal Kuruluşlar"a kolaylıkla ulaşabilir. Ve, 2003 yılından sonra gündeme taşınan "denklik belgesi" sorununun ülkemize özgü bir sorun olmadığını, aslında bir sorunun olmadığını, bunun ülkelerarası kabul görmüş bir uygulama olduğunu görebilirler.

YÖK tarafından verilen Denklik Belgesi, TMMOB'nin konuyu değerlendirme sürecinde zorunlu gördüğü belgelerden birisidir. Bilinmelidir ki, yabancı meslek üyesi akredite edilmiş bir okuldaki mezun ise, YÖK bir hafta içinde denklik belgesi vermektedir. Denklik Belgesi almış bir mühendis, mimar veya şehir plancısının TMMOB'deki işlemi ise, en fazla 7 gün sürmektedir.

Bu bağlamda, uluslararası akredite olmayan okullardan mezun olanlara, çok kolay Denklik Belgesi verilmesine ya da Denklik Belgesinin aranmamasına yönelik bir mevzuat değişikliği TMMOB tarafından kabul edilemez. Mevcut ve olası yasal düzenlemelerin amacı, akademik ve mesleki yeterliliği olanların Türkiye'de hizmet sunması olmalıdır. Kamu yararı

ölçütünü öngörmeyen mevzuat değişikliklerinin TMMOB tarafından yargıya taşınacağı da bilinmelidir.

Bilinmelidir ki; yabancıların ülkemizdeki çalışma koşulları, ilk kez 2003 yılında 4817 sayılı Yasa ile düzenlenmemiştir. Türkiye'de çalışmak isteyen yabancı mühendis, mimar ve şehir plancısının ilgili Meslek Odasına üyelik koşulu, 4817 sayılı Yasa ile getirilmiş yeni bir hüküm değildir.

Bilinmelidir ki; Danıştay, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca 24 Nisan 2004 tarih ve 25442 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 5 inci maddesinin (ı) bendi ile 3 üncü maddesiyle eklenen Geçici Madde 1 hakkında TMMOB'nin açtığı iptal davası sonucu, yürütmeyi durdurma kararı vermiştir. Yargı kararları, Anayasa gereği herkesi bağlar. Bu nedenle sürece, sermaye kesiminin tek yanlı bakış açısında olduğu gibi idari bir engel olarak değil, alanı doğru düzenlemek için doğru yasal mevzuat yapma zorunluluğu açısından bir fırsat olarak bakmak gerekmektedir. Bu bağlamda, diğer merciler tarafından verilen süre uzatımı uygulamasının derhal durdurulması gerekmektedir. Ayrıca, 5 inci maddenin (ı) bendine dayanılarak izin verilmemesi de gerekmektedir.

Bilinmelidir ki; yabancı meslek kuruluşlarından alınacak belgeler ile aynı firmada başkaca Türk mühendislerin çalıştığına dair belgeler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Türkiye'de İşsizliğin Önlenmesi ve İstihdamın Artırılması Raporu'nda da belirtildiği üzere, istenilmesi gerekli belgelerdir. Bu belgelerin sağlanmasındaki zorluklar ileri sürülerek bu uygulamayı kaldırmak üzere yasal düzenleme yapmaya çalışmak kolaycılıktır, yanlıştır. Sorun, gerekli belgelerin eksiksiz ve zamanında sağlanması ile çözülmelidir.

Bilinmelidir ki; "TMMOB Yabancı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Çalışma İznine Esas Değerlendirilmesi ve Geçici Üyelik Müracaatları Hakkında Yönetmelik", 1 Şubat 2005 tarihli ve 25714 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin 9 uncu maddesi ile yapılacak işlemler süreye bağlanmış ve oluşturulan akış şeması çerçevesinde işlemler hızlandırılmıştır. Yabancı mühendis ve mimarların çalışma izni sürecinde "bürokratik engel" olarak gösterilen TMMOB; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan gelen başvuru dosyasına en geç 30 gün içerisinde görüş bildirmektedir.

Bilinmelidir ki; TMMOB ve bağlı Odaları, mühendis, mimar veya şehir plancısı olmayana, olduğunu belgeleyemeyeni, mühendis, mimar veya şehir plancısı olsa ve belgelese de mesleğini yapmayacağını taahhüt edenleri üye yapmaya zorlamamaktadır.

Bilinmelidir ki; TMMOB Yasası'nın gerekçesinde yer alan "mühendislik hizmetinin ülke güvenliği ile yakından ilgili olduğu" saptaması doğrultusunda, denetimsiz hizmet sunumunu yasallaştırmaya yönelik girişimler kapsamında, meslek üyelerinin denetimini ortadan kaldıracak yasal değişiklikler, TMMOB'nin de ortadan kaldırılması anlamına gelecektir. Bu durumda ise, mühendislik hizmetlerinin kamu çıkarından ve ülke güvenliğinden uzak bir noktaya getirileceği açıktır.

Bilinmelidir ki; 1980'lerin ortasından günümüze kadar kayıtlı ya da kayıt dışı olarak yaklaşık 5.000 yabancı mühendis ve mimar ülkemizde meslek alanında ya da meslek alanı dışında çalışmakta, çalışma izni alamayanlar da ülkemizden çıkmamaktadır. Hazine Müsteşarlığı'nın denetimsiz izin vermeye devam etmesi nedeniyle, yasal olarak çalışan kayıtlı yabancılarının ne kadarının yabancı sermayeli şirketlerde çalışıklarına ilişkin sağlıklı veriler mevcut değildir. Yine, Hazine Müsteşarlığı'nın vermiş olduğu izinler doğrultusunda çok sayıda şirkette, üçüncü dünya ülke vatandaşları çalışmakta olup, şirketler maliyeti düşürmek için sigorta yükümlülüklerini sigorta primlerinin düşük olduğu bir ülkede yerine getirerek, SSK'ya prim dahi ödememektedirler. Bu şirketlerin çalıştırdıkları mühendis, mimar ve şehir plancıları, kilit personel dışında, az gelişmiş ülke vatandaşlarından oluşmaktadır.

Bilinmelidir ki; Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı Projesi'nde görev alan teknik personelin TMMOB'nin ilgili Odasına geçici üyeliğinin büyük ölçüde sağlanamadığı ve kayıt dışılık gerçeği ortada iken, yabancıların ülkemizde çalışmasını yalnızca Türkiye'de binlerce işsiz mühendis, mimar ve şehir plancısının istihdam sorunu olarak görmemek gerekmektedir.

Bilinmelidir ki; şeffaf olmayan işlemler, korumacı önlemlerin eksikliği, mevzuat farklılıkları, eğitim sistemi yetersizliği, meslek tanımı standartlarının eksikliği, diploma ve unvan uyumsuzlukları, kamu hizmeti ve mesleki hizmet tanımlarının belirlenmesindeki eksiklikler, kamu alımlarında karşılaşılan zorluklar, uzmanlaşma eksikliği, vergilendirme ve sosyal güvenlik sistem farklılıkları, mühendis ve mimar işsizlik oranının yüksekliği gibi, uluslararası pazarda rekabet

edememeyi zorlayan etkenlerin varlığında; ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının rekabet şansı azalmakta, pazar ortamı meslektaşlarımızı taşeronluk ya da meslek dışı iş yapmaya zorlamaktadır. Kaçak çalışma ya da kayıt dışı çalışma yaygınlaşmaktadır.

Yine, bilinmelidir ki; 4817 sayılı Yasa hakkında 24.1.2003 tarihli TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu'nda; "Dünya ticaretinin gelişmesi, ulaşımın globalleşmesi gibi sebeplerle uluslararası göçün de giderek arttığını ve bu kapsamda ülkemizin de sadece dış göç veren ülke olmayıp, giderek göç alan bir ülke haline geldiği ve bu anlamda ülkemizin çevre ülkelerdeki krizler ve siyasal-ekonomik çözümler nedeniyle, 1980'li yıllardan beri açık ve gizli bir biçimde göç aldığı, bu ülkelerdeki siyasal gelişmelerin yanı sıra bu yönelişin temel nedeninin, Türkiye'nin bugün bazı ülke vatandaşları açısından, istihdam ve ticaret alanlarında bir "cazibe merkezi" olarak görülmesinden de kaynaklandığı" Zorunlu veya gönüllü olarak Türkiye'ye gelen ve burada kalan, Türkiye'ye sığınan ya da geçici bir süre burada barınma ve çalışma fırsatı arayan, çoğu zaman da kaçak konuma düşen yabancıların sayısının giderek arttığı" Türkiye'ye gelen "yabancı uyruklu insanlar"ın genelde belirli bir uzmanlık alanlarının olmadığı, belirli bir uzmanlığa sahip olanların da uzmanlık dallarında değil, bulabildikleri işlerde çalıştıkları, niteliksiz işçi statüsünde ve kaçak olmaları nedeniyle de çok düşük ücretlerde çalışmaya razı oldukları için bu insanları çalıştıranın bazı işverenlerce cazip görüldüğü" İşgücü fazlası olan ülkemizde kaçak yabancı işçiliğinin giderek yaygınlaşmasının hızla vergi ve sigorta prim kayıplarına neden olduğu" Ucuz işgücü olarak görülen ve kendi ülke vatandaşlarımızı tercih edilerek kaçak çalıştırılan yabancı işçilerin, Ülkemizin ücret ve sendikal düzenini de etkilediğini, aynı işi yapabilecek aynı nitelikteki vatandaşlarımızın işsiz kalmalarına neden olduğu" ifadelerine yer verilmiştir.

Bu olumsuz durum, TMMOB kadar, ana görevi ulusal çıkarları ve yurttaşlarının haklarını korumak olan yasama ve yürütme organları tarafından da engellenmelidir. Çünkü; akademik ve mesleki yeterliliğe sahip olmayan kişilerin ülkemizde mesleki hizmet sunmaları, üstelik kaçak hizmet sunmaları, kamu ve toplum yararı bir yana, hukuk kurallarına açıkça aykırıdır.

Kaçak çalışma ya da kayıt dışı çalışma bir suç ise; bu suçu işleyen yurttaş ya da yabancı olması hukuken suçu ortadan kaldırmaz. Bu bağlamda; kaçak yabancı mühendis, mimar ve şehir plancısı

çalıştıranlar, çalıştırdıklarını "ihbar" edenler hakkında gerekli işlemler, gerekli merciler tarafından, "derhal" başlatılmalı; kaçak çalışan yabancı mühendis, mimar ve şehir plancısı ülke dışına çıkarılmalıdır. Bu duruma duyarsız kalanlar hakkında da gerekli hukuki süreç başlatılmalıdır.

Süreci yalnızca kendi çıkarları açısından değerlendiren yerli ve yabancı sermaye kesimlerinin "idari engel" adı altında yaptıkları gerçek dışı beyanlarla kamuoyu oluşturma çabalarına fırsat vermeyeceğini açıklayan TMMOB; bizzat Başbakan'a yapılan "suç duyurusu"nu da izleyecek, "hukuk devleti" ilkeleri doğrultusunda yapılanları ve yapılmayanları kamuoyuna duyuracaktır.

IMF Başkanı, Dünya Bankası Başkan Yardımcısı, Avrupa Yatırım Bankası Başkanı, TÜSİAD Başkanı, TOBB Başkanı, YASED Başkanı, TİM Başkanı ve dünyanın önde gelen bazı ulus ötesi tekelinin üst düzey yetkililerinin katılımıyla 29 Nisan 2005 tarihinde İstanbul'da düzenlenen 2. Yatırım Danışma Konseyi Toplantısı Sonuç Bildirgesi'nde yer alan; "Yatırımların önündeki idari ve bürokratik engellerin yabancı personel çalışma izinlerine ilişkin sorunları da kapsayacak şekilde ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmaların sürdürülmesi; Uygulanmakta olan özelleştirme programına aynı kararlılıkla devam edilmesi; Yatırımlar açısından yargı sürecinin etkinliğinin artırılması; Türkiye'deki yatırım ortamının yatırımcılar tarafından daha iyi algılanabilmesini teminen ülkenin yatırım yeri olarak tanıtımına yönelik çabaların artırılması; Enerji sektörünün serbestleştirilmesine yönelik programın devam ettirilmesi; Sosyal güvenlik reformuna hız kazandırılması..." önermeleri; belli kesimlerin çarpıtarak gündeme taşıdığı sorunun, aslında "yabancıların çalışma izinleri" ya da "denklik belgesi" ile sınırlı olmadığını gözler önüne sermektedir.

Yatırım Danışma Konseyi'nin önerilerinin takibi ve hayata geçirilmesi konusuna büyük önem verdiklerini vurgulayanların, AB mevzuatına aykırı ya da AB'de olmayan düzenlemelerin "AB'ye Uyum" adı altında ülkemizde gündeme getirilmesine karşı çıkmamaları, kendi iç çelişkilerinin ötesinde, ülke ve toplum yararına olmayacaktır.

Özetle, TMMOB; ülkemiz, halkımız, örgütümüz, meslek alanlarımız ve meslektaşlarımız lehine düzenlemelerin yapılması konusunda kamuoyunu sürekli doğru bilgilendirecek ve kararlı tutumunu sürdürmeye devam edecektir.

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Basına ve Kamuoyuna

“İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HAFTASI”NDA BİR KEZ DAHA UYARIYORUZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 4 Mayıs 2005 tarihinde “İş Sağlığı ve Güvenliği” haftası ile ilgili olarak basın açıklaması yaptı.

Uluslararası Çalışma Örgütü/ILO 28 Nisan’ı “İşyerinde Sağlık ve Güvenlik Dünya Günü” ilan etmişti. 4-10 Mayıs arası ise ülkemizde “İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası” olacak. Ancak, ülkemizin iş kazalarında Avrupa birincisi ve dünya üçüncüsü olduğu göz önüne alındığında, devletin sosyal boyutundan arındırılması sürecindeki gelişmelerle iş kazalarının ve kayıpların azalması olanaklı görülmemektedir.

SSK istatistikleri incelendiğinde görülüyor ki; 2003 yılında gerçekleşen 76.668 iş kazasında 811 insanımız yaşamını yitirmiş, 1.596 insanımız sürekli iş göremez duruma düşmüş, 440 insanımız da meslek hastalığına yakalanmıştır. Bu iş kazaları sonucu toplam 2.101.539 gün geçici iş görmezlik oluşmuş ve çalışanlar 105.532 günü hastanede geçirmişlerdir. İş kazaları nedeniyle bir yılda 5.758 yıl değerinde iş kaybı oluşmaktadır. İş kazaları ve meslek hastalıklarından kaynaklanan sürekli işgörmezlik ve ölümlerin maliyeti ise yılda yaklaşık 1 milyar YTL’dir.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de iş kazaları ve meslek hastalıklarının önemli bir sorun olarak karşımıza çıkması, sanayileşmenin gelişimi ve iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin gerekli düzenleme ve yatırımların yapılmamasından dolayı yoğunluk kazanmıştır. Hızlı gelişen bilim, teknoloji, kalkınma ve sanayileşme süreçlerinin çalışma yaşamı ve güvenliği süreçlerine aynen yansıdığını söylemek güçtür.

Sanayileşme ve kalkınmanın bedeli; hiçbir zaman, iyi eğitilmiş, yeterli derecede beslenen, iş kazalarından ve meslek hastalıklarından gereği gibi korunan, işsiz kalma ve işini kaybetme korkusu yaşamayan, örgütlenmeleri engellenmeyen, sosyal güvenliğinden endişe duymayan; kısaca insanın refahı, mutluluğu, sağlığı ve güvenliğinden ödün vermek olmamalıdır. Çalışılan ortamın ve üretim süreçlerinin yetersiz ve olumsuz koşulları, çalışanların en temel hakkı olan sağlıklı yaşama ve çalışma hakkını tehdit etmektedir. Bu nedenle İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda gerekli önlemlerin alınması bir zorunluluk olmaktadır. İş kazalarının ve meslek hastalıklarının ortadan kaldırılması, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin

sağladığı olanakların bu alana yönelik olarak geliştirilmesi, bilimsel araştırmaya dayalı riskin doğru tanımlanması, planlı çalışma ve üretim sürecindeki gelişmelerin bilimsel yöntemlerle incelenmesi ve nihayet güvenlik önlemlerinin arttırılmasıyla sağlanabilir.

Türkiye’de İş Sağlığı ve İş Güvenliğine ilişkin yasal çerçeveye bakıldığında, Anayasanın çalışma hayatının düzenlenmesi ile ilgili çeşitli maddeleri bulunmaktadır. 50. maddede hiç kimsenin yaşına cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmayacağını, 56.maddede ise herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu belirtilmektedir.

TMMOB ve bağlı odaları meslek alanlarına giren tüm konularda olduğu gibi İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında da “insan” odaklı yasal düzenlemelerin yapılması hususunda ilgili tüm kurumlara ayrıntılı raporlar sunarak görüş ve önerilerini dile getirmektedir.

Ne yazık ki, bu çalışmaların yankı bulmadığı hep birlikte görülmektedir. Siyasi iktidarlar, yıllardır var olan ve her geçen gün artarak süren bu alandaki sorunların çözümüne yönelik, sanayinin her kesiminde üreten, denetleyen, sorgulayan, çalışan üyelerinin yoğun bilgi ve deney birikimlerine sahip TMMOB ve bağlı odalarının görüş ve önerilerine kulak tıkmaktadır. Bilimsellikten uzak bu yaklaşımlar her alanda olduğu gibi İş Sağlığı ve Güvenliği alanında da telifisi güç zararların doğmasına yol açmakta, sorunların çözümüne ilişkin somut adımlar atılmasına engel olmaktadır.

Bu anlayış 4857 sayılı İş Yasası ile yürütülen İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında da sürmektedir. 20 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğin gerek hazırlanması sürecinde gerekse de içeriği itibarıyla aynı anlayış sürdürülmüştür. Kanunda zorunlu tutulmasına rağmen TMMOB’ nin görüş ve önerileri değerlendirmeye alınmamıştır.

Kanunda, İş Güvenliği Mühendisliği yerine, “İş Güvenliği Uzmanı” gibi bir tanım getirilerek

mühendislik ile teknik elemanlık birbiriyle eşdeğer tutulmuştur. Mühendislik disiplinleri Yönetmelikte sınırlanırken, teknik eleman tanımı ise oldukça geniş tutulmuş teknikerler mühendislerden daha ayrıcalıklı hale getirilmiştir. Bu Yönetmelikle Odalarından İş Güvenliği Belgesi almış olan mühendislerin hakları dahi gasp edilmiş, İş Güvenliği Uzmanlığı danışmanlık düzeyine indirilmiş, bir İş Güvenliği uzmanına 10 firma ile sözleşme yapma yetkisi tanınarak işyerlerinde İş Güvenliği Mühendisi istihdamının önüne geçilmiş, İş Güvenliği Mühendisliği şekli bir yapıya dönüştürülmüştür. Yine Yönetmelikte, İş Güvenliği ile ilgili Kurullarda TMMOB'ye yalnızca 1 temsili üyelik verilerek, yılda bir kez toplanacak bu yapılar da işlevsiz kılınmıştır.

Yıllardır mühendisliği ve bilimi dışlayan bu tür uygulamalarla, ülkemizde İş Sağlığı ve Güvenliği büyük yıkımlar yaşamaktadır. Bu ve benzeri uygulamalarla ülkemiz, iş kazalarında Avrupa birincisi ve dünya üçüncüsü olma konumunu sürdürmektedir.

Tüm bunlara karşı, TMMOB bir kez daha belirtmektedir:

Sosyal bir hukuk devletinde; iş yasaları çalışanların hakkını korumak ve geliştirmek amacını temel ilke alırken, çıkarılan 4857 sayılı İş Yasası tamamen işverenlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Esnek ve kural dışı çalışmayı, işçiyi başka işverenlere kiralamayı, taşeronlaştırmayı yasal hale getiren, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan bu yasa yerine konunun tüm taraflarının katılımı ile demokratik bir yasa çıkarılmalıdır. İş Mevzuatı eksenini "insan" olan çağdaş bir yapıya kavuşturulmalıdır.

İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili politikaların oluşturulmasında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı ilgili meslek odaları, Türk Tabipleri Birliği ve ilgili sendikaların da katılımı sağlanarak, bu konuda alınacak kararlar çalışma hayatına yansıtılmalıdır.

İş kazaları ve meslek hastalıklarının önüne geçilebilmesi için işyerlerinde "Önce İnsan, Önce Sağlık, Önce İş Güvenliği" anlayışı yerleştirilmeli, tüm süreçlerde öncelik İş Sağlığı ve Güvenliğinde olmalıdır.

İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarının kurulması yasalarla güvence altına alınmalıdır. İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri bütün işyerlerini ve tüm çalışanları kapsamalıdır. İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları, tarafların eşit sayıda temsil edildiği

demokratik yapılar olarak düzenlenmeli ve tavsiye kurulundan ziyade yaptırım gücüne sahip bir kurula dönüştürülmelidir.

Meslek Hastalıkları Hastaneleri işlevine uygun olarak yapılandırılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

İş Güvenliği Mühendisliği kavramı, çıkarılacak yeni bir yönetmelikle yeniden tanımlanmalı ve işyerlerinde İş Güvenliği Mühendisi çalışma zorunluluğu getirilerek çalışma koşulları yeniden düzenlenmelidir. İşyerlerinde işçi sayısına, iş yerinin niteliğine ve tehlikelilik derecesine göre sayısı belirlenecek, iş güvenliği konusunda mesleki yeterliliği TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odasınınca belgelendirilecek mühendisler görev yapmalıdır.

İş Sağlığı ve Güvenliği denetimlerinde ulaşılan işyeri ve işçi sayısı artırılmalı, riskli iş kollarında denetimin etkinliği, yeni denetim yöntemlerinin uygulanması ile desteklenmeli, her alanda olduğu gibi bilim ve teknolojiye baş döndürücü gelişmeleri izlemeleri için denetim elemanlarına imkanlar sağlanmalıdır.

Eğitim ve öğretim müfredatı, orta öğretimden başlanarak İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda yeniden düzenlenmelidir.

Üretim sürecinde kullanılan ekipmanlar ve kişisel koruyucular İş Sağlığı ve Güvenliği standart ve mevzuatına uygun üretilmelidir. Bu konuda zorunlu standart oluşturulmalı, üretim, satış ve kullanım sırasında standartlara göre denetim mutlaka yapılmalıdır.

Ülkemizde her konuda olduğu gibi İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda da sağlıklı veri ve bilgi toplama, veriye ulaşmada sıkıntı yaşanmakta, sistem iyi çalışmamaktadır. İşyerlerinde, kaza ve meslek hastalıklarına ait bilgiler, bir veri tabanında toplanmalı, bu bilgilerden ölçme ve değerlendirme amaçlı yararlanılmalıdır. İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda çalışma koşulları ve bu koşullar arasındaki nedensel ilişkileri araştırarak, bilimsel araştırma yapacak, araştırma kurumları oluşturulmalı, eğitim kurumları özendirilmelidir.

Dünyada ve ülkemizde ürkütücü boyutlara gelen çocuk işçilik konusunda, çocuk emeği sömürüsü ortadan kaldırılmalı, çocukların rehabilite edilmesi, eğitilmesi ve ailelerine kazanç getirici olanaklar sağlanmalıdır. Ucuz iş gücü olarak görülen kadın işçilik konusundaki tüm olumsuz uygulamalar kaldırılmalıdır.

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 27 Mayıs 2005 tarihinde yaptığı basın açıklamasında "Bugün Eğitim Sen'i kapatmak isteyen zihniyet ve bu zihniyet karşısında sessiz kalan tüm kesimler, Türkiye demokrasisinin gelecekte yaşayacağı tüm sıkıntıların bir numaralı sorumlusudur. Tarih, nasıl TÖS'ü ve TÖB-DER'i kapatan zihniyeti mahkum ettiyse, Eğitim Sen'i kapatmak isteyenler de bir gün mutlaka tarih önünde mahkum olacaktır." dedi.

Basına ve Kamuoyuna

EĞİTİM- SEN'İN İŞİ KARARTILAMAZ

27 Mayıs 2005

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, Ankara 2. İş Mahkemesi'nin Eğitim Sen'in kapatılma istemini reddeden kararını esastan bozmuştur.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu henüz gerekçeli kararını açıklamamıştır. Gerekçeli karar açıklandıktan sonra, dosya tekrar Ankara 2. İş Mahkemesi'ne gönderilecektir. Ankara 2. İş Mahkemesi, taraflara tekrar duruşma günü tebliğ ederek, tarafları davet edecektir. Yerel mahkeme, duruşma gününde Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararı doğrultusunda karar verecektir. Bu karara karşı da temyiz hakkı yolu açıktır. Tüm bu aşamalara kadar yargısal süreç henüz sonuçlanmamış, Eğitim Sen kapatılmamıştır. Eğitim Sen, faaliyetlerini sürdürmeye devam edecek, hukuksal ve örgütsel anlamda tüm imkanları kullanmaya devam edecektir.

EĞİTİM SEN, yüz binlerce eğitim ve bilim emekçisinin sesi olarak her zaman hukuku, bilimi ve bilimsel doğruları savunmuş, karanlık düşüncelere karşı bilimi kullanarak mücadele etmiştir...

EĞİTİM SEN, Türkiye'nin de altına imza koyduğu insan hakları belgelerinin, düşüncüyü ifade ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin evrensel hukuk normlarının, uluslararası sözleşmelerin eksiksiz olarak uygulanmasını savunmaktadır.

EĞİTİM SEN, çok dilli, çok kimlikli, çok kültürlü toplum yapısının belirleyici özelliklerinden biri olan anadilin öğrenilmesinin eğitim süreçlerinde ve yaşam alanlarında kullanılmasının ayırıcı değil, birleştirici bir insan hakkı olduğuna inanmaktadır. Bu gerçek, İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'nde de aynen dile getirilmiştir ...

EĞİTİM SEN, asimilasyoncu, ırkçı, şoven ve cins ayırıcı eğitime, Türk-İslam sentezci eğitim politikalarına karşı çıkmakta; eşit, özgür, demokratik ve bilimsel eğitim mücadelesi vermektedir.

EĞİTİM SEN, her türden bilim dışı, metafizik düşüncelere karşı, daima akli ve bilimi savunmuştur ve ısrarla savunmaya devam edecektir.

TMMOB de demektedir ki:

Bugün Eğitim Sen'i kapatmak isteyen zihniyet ve bu zihniyet karşısında sessiz kalan tüm kesimler, Türkiye demokrasisinin gelecekte yaşayacağı tüm sıkıntıların bir numaralı sorumlusudur. Tarih, nasıl TÖS'ü ve TÖB-DER'i kapatan zihniyeti mahkum ettiyse, Eğitim Sen'i kapatmak isteyenler de bir gün mutlaka tarih önünde mahkum olacaktır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB tarafından hak alma mücadelesini sürdüren KESK'e bağlı Yol Yapı Altyapı Tapu ve Kadastro Emekçileri Sendikası (Yapı Yol Sen) ile ilgili olarak 27 Mayıs 2005 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Basına ve Kamuoyuna

TMMOB KESK - YAPI YOL SEN İLE BİRLİKTEDİR

27 Mayıs 2005

KESK'e bağlı Yol Yapı Altyapı Tapu ve Kadastro Emekçileri Sendikası (Yapı Yol Sen) mücadelesine devam ediyor.

Yapı Yol Sen,

"Yeter Artık Ücrette Adalet İstiyoruz. Basın Açıklaması Yaptık, Duymadılar. Açlık Grevi Yaptık, Görmediler. İş Bıraktık, Umursamadılar. Şimdi Söz Bitti, Cetvellerimizle, Kalemlerimizle, Daktilolarımızla Kısacası Emegimizle Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Önündeyiz. Susma Haykır, Emegine Sahip Çık." çağırısı ile 26.05.2005 Perşembe Günü Bakanlık önünde toplandı.

Yapı Yol Sen diyor ki;

"Herkes biliyor, ülkede her gün yeni demokrasi ayıplarının yaşandığını, herkes biliyor, ülkede milyonlarca insanın yoksulluk sınırının altında bir gelire yaşadığını ve yine herkes biliyor ki, işkolumuzda çalışanlar, kamuda çalışanlar içinde en mağdur edilen kesim.

1,5 aydır alanlardayız, çalıştığımız işyerlerini de, aldığımız maaşı da bilmeyen kalmadı, bu nedenle bunları tekrar etmeye gelmedik buraya. Biz mücadele kararlılığımızı gösterme için buradayız. 2005 yılında ilk kez 14 Nisanda alanlardaydık, Bakana, İktidara sabrımız kalmadı dedik, 25 Nisandan 29 Nisana kadar açlık grevindeydik, Sayın bakanımız bakanlığa uğramadı, Başbakanımızda işimize son vermeyi amaçlayan Kamu Personel Kanunu Taslağını müjdeledi bize.

Daha önce yaptığımız eylemlerin tamamında "şaka yapmıyoruz, iş olsun diye sokaklarda değiliz, kazanıncaya kadar mücadele edeceğiz" dedik. Ama şaka yapıyoruz sandılar. Onlar halen saldırılarını sürdürüyorlar. İnsanca Yaşam Ücreti talebimizi görmezden geliyorlar, Sağlık ve Sosyal Güvenlik Hakkımızı gasp etmeye çalışıyorlar, İş Güvencemizi yok etmeye çalışıyorlar, Saldırı politikalarının karşısında boyun eğmeyen örgütlerimizi kapatmaya çalışıyorlar. Ve sanıyorlar ki, tüm yaptıkları yanlarına kar kalacak, kimse sesini çıkarmayacak. Onlar İstedikleri kadar efelensinler, AKP iktidarı bir tükenişin içerisine girmiştir. AKP İktidarı emekçi kesimlerle tüm diyalog yollarını kapatmıştır. Bizler

de onların anladığı dilden konuşacağız, mücadelemizi daha da yükselteceğiz. Onlar baskı ile, zor ile mücadeleden vaz geçeceğimizi sansınlar. Ancak; Seydişehir'i Unutmasınlar, 4 Mart'ı Unutmasınlar, 20 Aralık'ı unutmasınlar, 25 Mayıs 2005 eylemlerini unutmasınlar.

Ve bir şey daha hatırlatıyoruz: Yazar kasayı unutmasınlar, Başbakanlık önünde fırlatılan yazar kasa Ecevit İktidarının tükenişini simgeler. Burası başbakanlık değil, biz de buraya getirdiğimiz iş araç ve gereçlerini, Başbakanın ayağına doğru fırlatmayacağız. Buraya bırakıp gideceğiz. Ama bu eylemimiz yarın neler olabileceğine ilişkin mesajlar vermektedir. İster verdiğimiz mesajı anlarlar, istemezlerse anlamazlar, anlamazlarsa kendileri bilir.

Sağlık ve Sosyal Güvenlik Hakkımızı, İş Güvencemizi yok eden yasalarda ısrar ederlerse, Adil Ücret Talebimizi görmezden gelirlerse, Gözbebeğimiz olan sendikalarımızı kapatmakta ısrarcı olurlarsa mücadelemiz artarak sürecektir.

Bu nedenle diyoruz ki; Sosyal Güvenlik Ve GSS Yasa Tasarısı ile Kamu Personeli Kanunu Tasarısı geri çekilmelidir, Ücret Adaletsizliğini gidermek üzere çıkartılmış olan 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin gereği yerine getirilmeli, işkolumuzdaki ücret adaletsizliği giderilmelidir. Ülkemizdeki en büyük ve en mücadeleci örgüt olan EĞİTİM-SEN'i kapatma girişiminden vazgeçilmelidir.

Şimdi buraya iş araç ve gereçleri ile bordrolarımızı bırakacağız. Verdiğimiz mesaj anlaşılmazsa kararlı bir şekilde mücadeleyi büyüteceğiz."

TMMOB, Yapı Yol Sen'in örgütlü olduğu işkollarında çalışan kamu emekçisi üyelerinin çoğunluğunun üye olduğu sendikaların taleplerinin gerçekleşmesi için siyasal iktidara çağrıda bulunmaktadır.

TMMOB, Yapı Yol Sen ile birlikte olduğunu kamuoyuna duyurmaktadır.

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 27 Mayıs 2005 tarihinde basın açıklaması yaparak KESK'e bağlı Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nın (SES) eylemini desteklediklerini belirtti.

Basına ve Kamuoyuna

TMMOB KESK'E BAĞLI SAĞLIK VE SOSYAL HİZMET EMEKÇİLERİ SENDİKASI (SES) EYLEMİNİ DESTEKLEMEDİR

27 Mayıs 2005

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası şimdi yürüyor.

TMMOB,

"Kapitalist küreselleşmenin yeni-liberal politikalar ekseninde kamusal alana dayattığı yapısal düzenlemeler gerek dünyada, gerekse ülkemizde yıkıcılığını korumaktadır. Ülkemizde AKP hükümeti eliyle yürütülen "Kamuda Reform" programı bir ideolojik saldırıyla birlikte sürdürülmekte, toplumsal yarar göz ardı edilerek, bu ülke halkının geleceğini ipotek altına almaktadır. Emekçilerin yüzlerce yıllık kazanımları; iş güvencesi, çalışma süreleri yok sayılmaktadır. Eğitim ve sağlık başta olmak üzere vergilerimizle karşılığını fazlasıyla ödediğimiz ve ücretsiz almamız gereken kamu hizmetlerinden bir kez daha para alınmak istenmektedir. Emeğe, emekçilere ve halka yönelen bu saldırılara karşı kendi öz gücümüzden hareketle tüm emekçileri ve halkı ideolojik politik yönden bilgilendirmek, temel haklara yönelen bu saldırılara karşı temel haklarımızı koruyan ve geliştiren ve giderek daha bütünlüklü bir mücadeleyi hedeflemek niyetindeyiz. 21 Nisan'la başlayan "sağlık hakkı, iş güvencesi ve ücret adaletsizliğine karşı" eylem ve etkinliklerimiz güncel olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasa Tasarısının bir süreliğine de olsa yasallaşmasının geciktirilmesini sağlamıştır. Ancak IMF'nin stand-by koşulu olarak hükümete dayattığı bu düzenleme iş kolumuzun öncelikli gündemi olma özelliğini korumaktadır. Sendikamız bu dönemi "sağlıkta

dönüşüm"ün önemli bir evresi ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasa Tasarısını da bu dönüşümün stratejik bir adımı olarak algılamaktadır. Bu dönemde yürütülecek çalışmaları; geçmişten bugüne yürüttüğümüz mücadeleyi yoğunlaştırılmış, halkla ve diğer örgütlerle paylaşılmış bir bütünsellikte ele almaktayız. Merkez Yönetim Kurulumuz yukarıda tanımlanan çerçevede Genel Kurulumuzun almış olduğu kararlar doğrultusunda TBMM gündeminde olan çalışma yaşamımızı ve halkın sağlık hakkını doğrudan ilgilendiren yasalara karşı eylem ve etkinliklerimizi artırarak devam ettirme ve diğer toplum kesimleriyle ortaklaşırma kararı almıştır." diyen Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nın eylem programını destekleyecektir.

TMMOB, 30 Mayıs günü İzmir'den yola çıkacak SES Yürüyüş kolunu uğurlayacak, yürüyüş kolunu 30 Mayıs'ta Manisa'da, 1 Haziran'da Bursa'da, 2 Haziran'da Eskişehir'de ve 3 Haziran'da Ankara'da karşılayacaktır.

TMMOB,

"Herkes; iş güvencesi, İnsanca Yaşanacak Ücret; Eşit, Ücretsiz, Nitelikli ve Ulaşılabilir Sağlık Hizmeti ve Sosyal Güvenlik Hakkı İçin Mücadeleye Devam Ediyoruz" diyen Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nın yanında olduğunu kamuoyuna bir kez daha duyurmaktan onur duymaktadır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB BİLİRKİŞİLİK YÖNETMELİĞİ RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANDI

TMMOB Bilirkişilik Yönetmeliği 5 Mayıs 2005 tarihli ve 25806 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik aşağıdaki gibidir;

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmelik, kamu kurum ve kuruluşları ile mahkemelerden talep halinde ve tavsiye niteliğinde hazırlanacak bilirkişi listelerinde görev alacak bilirkişilerde aranacak nitelikler ve bilirkişilerin çalışma

esaslarını belirleyerek; hizmetin nitelikli sunulması ve kamu yararının korunması amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, bilirkişilik görevi yapacak Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Odalara kayıtlı mimar ve mühendisleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - TMMOB : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini,

Oda : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı meslek Odasını,

Bilirkişi : Bilirkişi yetki belgesi alan, TMMOB'ne bağlı Odalara üye mimar ve mühendisleri,

Bilirkişi Yetki Belgesi : İlgili meslek Odasınınca düzenlenen bilirkişi meslek içi eğitim ve seminerine katılarak alınmış belgeyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilirkişiler

Bilirkişi listelerinde yer verileceklerde aranacak nitelikler
Madde 5 - Bilirkişilerin;

- T.C. Vatandaşı,
- Medeni haklarını kullanma ehliyetine sahip,
- TMMOB'ne bağlı Odalara üye,
- En az iki yıl mesleki deneyime sahip,
- Disiplin cezası almamış,
- Basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, emniyeti suistimal ve hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçundan hüküm giymemiş,
- Odalarca düzenlenen Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerini başarıyla tamamlayarak Bilirkişi Yetki Belgesi almış, olması gerekir.

Odalara, bu koşulları taşıyan bilirkişilerin listesini hazırlayarak TMMOB'ne gönderir ve TMMOB bu listeleri başvurularında kullanmak üzere dosyalar. Listelerin bir örneği her yıl Aralık ayı içerisinde Valiliklere, talep halinde kamu kurum ve kuruluşları ile mahkemelere gönderilir.

Bilirkişilerin tarafsızlığı

Madde 6 - Uyuşmazlığın tarafları ve bunların usul ve furuu, karı-koca, üçüncü derece dahil kan ve kayın hısımları ve mal sahipleri ile menfaat ortaklığı olanlar bilirkişilik görevi üstlenemezler.

Çalışma ilkeleri ve sorumlulukları

Madde 7 - Bilirkişiler, bilim ve tekniğin gereklerini yerine getirmek, yürürlükteki mevzuata uymak, meslektaşlarıyla ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim

kılmakla yükümlüdürler. Bilirkişiler, mesleki davranış ve meslek etik ilkelerine uymak zorundadırlar.

Bilgi verme

Madde 8 - Bilirkişiler görev üstlendiklerinde, üyesi oldukları Odaya bilgi vermekle yükümlüdürler. Bilirkişiler, istenildiğinde hazırladıkları raporun bir kopyasını üyesi oldukları Odaya verirler. Odalar bilirkişilerden aldıkları raporlar hakkında üçüncü kişilere bilgi aktaramazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilirkişi Yetki Belgesi ve Meslek İçi Eğitim Seminerleri

Bilirkişi yetki belgesi ve bilirkişi meslek içi eğitim seminerleri ile ilgili ilkeler

Madde 9 - Odalar tarafından düzenlenen Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerlerini başarıyla tamamlayan mühendis ve mimarlar, Bilirkişi Yetki Belgesi almaya hak kazanırlar. Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerleri, Bilirkişi Yetki Belgesinin verilmesi, yenilenmesi ve iptali ile sicillerin tutulmasına ilişkin ilkeler TMMOB ve bağlı Odalarca belirlenir.

Süre

Madde 10 - Odalar; şube, bölge birimi ya da uygun görülen bir başka yerde yılda en az bir kez olmak üzere Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Semineri düzenler.

Eğitim programı

Madde 11 - Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerleri, TMMOB'ce onaylanan programlara uygun olarak ilgili Odalarca yapılır.

İstenecek belgeler

Madde 12 - Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerlerine yapılan başvurularında; belgelendirilmesi zorunlu mesleki deneyim belgeleri ile bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen belgeler yanında ilgilinin beyanı esas alınır.

Ücret

Madde 13 - Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Semineri, Bilirkişi Yetki Belgesi yenileme, eğitim ile sicil işleri ve benzeri işlemler ücret karşılığı yerine getirilir. Ücrete ilişkin esaslar Odaların önerisi ve TMMOB Yönetim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük Madde 14 - Bu Yönetmelik Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15 - Bu Yönetmelik hükümlerini Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu yürütür.